

Vaardigheid

Een van de praktische gevolgen waarmee de coronacrisis mij confronteerde was een weelderige haargroei, die nu door mijn kapster niet meer in bedwang gehouden kan worden. Als de gezichtsherkenning van je iPad het dan opgeeft, is er toch echt sprake van een handicap.

Het is echter een klein ongerief, dat in het niet valt bij de ellende die mensen op dit moment – het is voorjaar 2020 – moeten meemaken. Overlijdens – soms binnen één familie –, faillissementen van bloeiende bedrijven, vereenzaming van ouderen en sociaal isolement: de impact van Covid-19 is groot en laat zich overal gevoelen.

Ook kerken hebben hun poorten gesloten. Kerken leven van fysiek contact. Wekelijkse samenkomsten, gezamenlijk gezang, delen van brood en wijn: voorheen waren het tekenen van spirituele harmonie en religieuze solidariteit; nu blijken het terugblikkend juist bij uitstek gevaarlijke besmettingsrisico's.

Dat kerken zo ongewild een rol speelden in de verspreiding van het Corona-virus is eigenlijk een bijzondere ironie. De kernsymbolen van de eredienst, die samenzijn en hoop uitdrukken, verkeren in hun tegendeel en dwingen tot sociaal isolement. Zo was het allemaal niet bedoeld.

Maar daarmee is het laatste woord niet gezegd. Integendeel. Dat wat kerken viëren hoort daarbuiten plaats te vinden en de huidige crisis roept daartoe ook op. Diaconie wordt wel opgevat als een maatschappelijke voorziening van de kerk, maar het is eigenlijk haar belijdenis. Ze vergt de vaardigheid om elkaar *caritas*: liefde en genade te betonen.

Ik zeg 'vaardigheid'. Enerzijds omdat dit niet eenvoudig is: hoe betoon je immers belangeloze liefde als je daarbij zelf gevaar loopt? Anderzijds sluit de term vaardigheid uit dat je niet tevreden kunt zijn met zorg betoond door burgerlijke of kerkelijke overheden die in hun 'polities' anonieme anderen adresseren.

De kerk is nog lang niet marginaal genoeg, zo stellen editieredacteurs Thijs Tromp en Erica Meijers in hun inleidend artikel van dit *Handelingen*-nummer. Ze heeft nog veel te leren van de mensen die nu in de marge raken. Wie had gedacht dat deze uitspraak opeens zo actueel kon worden?

Hans (prof.dr. J.B.A.M.) Schilderman is hoofdredacteur van *Handelingen* en hoogleraar Religie en Zorg aan de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen.
E h.schilderman@ftr.ru.nl